

De hand in eigen boezem...

Een beroepsvereniging voor leraren Nederlands

Als het einde van de eeuw nadert, blijkt het de gewoonte te zijn om de hand in eigen boezem te steken. Het zal wel niet toevallig zijn dat heel het onderwijs net nu aan hervorming toe is. Kranten en vaktijdschriften staan regelmatig bol van reacties op de eindtermen, de lerarenopleiding, voorstellen voor een nieuwe spelling enz.

Ook verenigingen en vaktijdschriften voor Nederlands zijn op dit ogenblik aan het evalueren. Zo hebben bijna alle verenigingen in Vlaanderen en Nederland beslist om samen de *Federatie Het Schoolvak Nederlands* te vormen. De idee die hierachter schuilgaat, is dat ze meer kunnen bereiken door samenwerking. De lezers van *Vonk* zijn hiervan al getuige geweest door het aanbod van de *Vraagbaak Nederlands* in het vorige nummer. Zo'n koepelvereniging wil dus iets meer bieden, namelijk datgene waar een individuele vereniging niet aan toekomt... op voorwaarde dat de eigenheid van de individuele vereniging niet in het gedrang komt.

Onlangs is er in Vlaanderen een nieuw initiatief genomen: een beroepsvereniging voor leraren Nederlands. Die koepelvereniging wordt nu nog gedragen door verant-

woordelijken van verenigingen en vaktijdschriften voor Nederlands, lerarenopleidingen en navormingsinstituten. Het is de bedoeling dat ze, na haar officiële stichting, wordt overgedragen aan leraren die 'de' leerkracht Nederlands vertegenwoordigen, of die nu lesgeeft in het basis-, secundair, hoger of volwassenenonderwijs.

Wat is het belang van zo'n beroepsvereniging? Op de eerste plaats kunnen we niet om de buitensporige taakbelasting heen. Mark Van Bavel heeft dit duidelijk aangetoond in zijn *Pleidooi voor een Vlaamse Beroepsvereniging Leraren Nederlands* op HSN 8 in Leuven (8/10/95). Naast het feit dat minder uren per klas leiden tot meer klassen en dus meer werk om aan de noodzakelijke uren te komen, wordt de nadruk in het onderwijs Nederlands hoe langer hoe meer gelegd op 'kwalitatief' lesgeven. Het toepassen van strategieën die de voorbereiding, de uitvoering en de evaluatie beklemtonen, of het laten leren van leerlingen uit hun fouten door klassikale of individuele oefeningen op verbeterde taken, slorpen terecht meer en meer onze aandacht op. Geef toe, niet onmiddellijk tijdsparende lessen.

Bovendien doen in afwachting van de remediërende taakleraren voor het secundair onderwijs toch al verschillende remediërende werkvormen hun intrede in de lessen. We hoeven ons niet af te vragen waar die werkvormen het best tot hun recht komen...

Als toemaatje kunnen we nog even denken aan de vakoverschrijdende eindtermen zoals leren leren, milieu-educatie, opvoeding tot burgerzin die toch mooi aansluiten bij... Inderdaad.

Het zal ook wel geen toeval zijn dat juist de leraren Nederlands tot de uitverkorenen behoren om beleidsfuncties te vervullen, om coördinatietaken te verrichten, om culturele uitstappen te organiseren en begeleiden, kortom om allerlei initiatieven of verantwoordelijkheden te nemen.

beroepsvereniging dus. VON wil zich daarentegen vooral vakdidactisch blijven profileren en zich uitspreken over kwesties als spellingvernieuwing (Vonk 24/2), beroeps-onderwijs (Vonk 24/3) en NT2 (te verschijnen in Vonk 24/5). VON Geschud is daarvoor de aangewezen rubriek. Bovendien wil VON ook ondersteuning geven aan de beroepsvereniging en wel vanuit de VON-visie die in een volgend VON Geschud nog uitvoerig aan bod komt.

Indien u interesse hebt voor de beroepsvereniging kunt u contact opnemen met Mark Van Bavel die de beroepsvereniging in oprichting kort schetst in onderstaande tekst. Meer informatie over de werking van VON krijgt u op het VON-secretariaat.

Als we dit alles op een rijtje zetten, vinden we dat er best wel iemand mag opstaan om aan die voortschrijdende taakbelasting ruchtbaarheid te geven, een taak voor de

Wilfried De Hert
voorzitter

Louis Janssenslaan 40
2100 Deurne

Er is in Vlaanderen een beroepsvereniging in de maak voor al wie onderwijs Nederlands verstrekt van kleuter- tot hoger en volwassenenonderwijs. De aanzet daartoe werd in het najaar van 1994 gegeven op de conferentie Het Schoolvak Nederlands in Leuven.

Een ruime groep waarin op dit ogenblik nog niet alle geledingen van de vakverenigingen Nederlands, de lerarenopleidingen, de navormingscentra, de inspectie en de begeleiding vertegenwoordigd zijn, is vanuit een persoonlijk engagement bezig als denkgroep het initiatief vorm te geven. Zo wordt onder meer gewerkt aan een intentieverklaring en een visietekst door Rita Rymanans, Jenny Van Hoey, Frans Daems, Wilfried De Hert, Hugo de Jonghe, Ludo Frateur, Joris Gerits, Michaël Goethals, Marc Maes, Ronald Soetaert, Ludo Sollié, Mark Van Bavel, Johan Van Iseghem, Frans Zwitserlood.

Deze mededeling, die in alle vakbladen verschijnt, wil belangstellenden kort informeren over de doelen, de opstelling, het uitgangspunt en de stappen die de denkgroep voor ogen staan.

DOELSTELLING

De vereniging wil een forum zijn van alerte leraren, die als groep met één stem spreken in aangelegenheden die hun vak en hun functioneren raken. Dat kan onder meer gaan over wegen naar optimale professionalisering en over standpunten in verband met het belang van het Nederlands in de lerarenopleiding.

Wat de concrete doelen betreft, is onder meer te denken aan:

- *belangenbehartiging tegenover het beleid;*
- *coördinatie van activiteiten van deelnemende verenigingen;*

- ondersteuning van die activiteiten;
- het initiëren van aanvullende activiteiten.

OPSTELLING

De vereniging wil opkomen voor de leraren Nederlands in hun klas en in hun school. Ze wil waken over de belangen van het vak, zonder zich daarbij syndicaal op te stellen. Ze stelt zich netoverschrijdend op en gaat daarbij pragmatisch op zoek naar gemeenschappelijke belangen.

De vereniging zal de bestaande verenigingen Nederlands overkoepelen: wie lid is van een vakvereniging wordt automatisch lid van de koepel. De overkoepelende groep wil meer te bieden hebben dan de afzonderlijke verenigingen.

De vereniging zal niet alleen zorgen voor contacten met het beleid, maar ook met Nederlandse zusterverenigingen, de Nederlandse Taalunie, de op te richten Nederlands-Vlaamse Federatie Het Schoolvak Nederlands.

STAPPEN

Om een stem te krijgen in de discussie over haar bealngen moet de vereniging uitgaan van wat aan de basis leeft, en moet ze een juist beeld hebben van het profiel van de leraren en van hun opdracht in en buiten de school. Dat moet leiden tot een visietekst en een intentieverklaring.

Met die visietekst en die intentieverklaring gaat de verruimde denkgroep nog voor de herfstvakantie naar de basis. Dat gebeurt in de vorm van een congres waarop beide teksten ter goedkeuring/amendering worden voorgesteld. Op basis van die teksten heeft dan korte tijd later een tweede congres plaats waarop de vereniging wordt opgericht.

Wij houden u op de hoogte. Wie verder mee wil werken, kan zich nu meteen melden bij Mark Van Bavel, Scherpenberg 26, 2390 Westmalle, tel. 03/312.16.40.

T U S S E N D O O R

GEïNTEGREERDE PROEF

Na een jaar zoeken bereiken directieleden, leerkrachten en externe juryleden met hun leerlingen bijna de eindmeet van de eerste geïntegreerde proef. Hoe hebben BSO- en TSO-richtingen deze proef concreet ingevuld en georganiseerd?

Wat zijn de ervaren voordelen en moeilijkheden?

Op **dinsdag 16 mei 1995** (van 19 tot 22 uur) vindt op de UIA een debat-avond plaats met getuigenissen uit de basis en reflectie door het beleid.

Inlichtingen en inschrijvingen: UIA-CBL, Universiteitsplein 1, 2610 Wilrijk,
tel. 03/820.29.60.